

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. When did the Jews first settle in England?
2. Who was the leading Rabbi in England in the middle of the twelfth century?
3. Under whose reign were the Jews most prosperous?
4. Who was little Hugh of Lincoln?
5. When were the Jews expelled from England?

This and much more will be addressed in the sixth lecture of this series: "The Rise and Fall of English Jewry".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series VII Lecture #6

THE RISE AND FALL OF ENGLISH JEWRY

Presented by Rabbi Shmuel Irons

I. Servi Camerae Regis - Serfs of the Royal Chamber

A.

זו מדה טובה אצלנו מכוונת מההשגחה אלקית כדי שלא ימכרו ממכרת עבד בין אויביהם עד שיעשה מהם סחורה כמו שעושים מהכושים וזולתם מהעכו"ם ויוקבע עליהם העבדות העולמי אלא שישארו ביד מלכי האדמה ויהיו עבדים למלכים ולא עבדים לעבדים כמו שהיה הענין במצרים וכן היה הענין בכל משך ימי גלותנו זה שהיהודים בכל הארצות נפוצותם הם סגולת המלכים והשרים אדני הארצות ברוך ד' אשר נתן כזאת בלבם. עקידת יצחק פרשת כי תבא מר' יצחק עראמה

Divine Providence dealt with us in a fine manner so that we shouldn't be considered mere merchandise to be sold amongst our enemies as eternal slaves as are the Ethiopians and other pagans. Rather, we remained in the domain of the kings of the earth and we became the serfs of the kings and not serfs unto serfs as it was in Egypt. This was the way it was throughout the whole period of our *galus* (diaspora). The Jews throughout all of the lands of the diaspora were the treasures of kings and noblemen, the rulers of the lands. Blessed be G-d who put such a thought in their heart. **Rabbi Yitzchak Arama -Akeidas**

Yitzchak Parshas Ki Sovo

B. It should be known that all Jews, wheresoever in the realm they be, ought to be under the guard and protection of the King's liege. Nor ought any of them place himself under any rich man (lord) without the King's license; because the Jews themselves and all which is theirs belong to the King, and if any detain them or their money, let the King, if he will and can, ask it back as if it were his own. **Charter of Privileges to the Jews issued in the reign of King Henry II (1154-89) quoted by N. Ausubel in Pictorial History of the Jews p. 116**

C. We are thy Jews. We are thy tributaries year by year, we are necessary to thee continually . . . since we are always faithful to thee and highly useful to thy realm. Thou rulest us leniently and gently . . . **Delegation of the Jews to the English king quoted by C. Roth (A History of the Jews in England p. 10 n. 2)**

D. By an absurd arrangement, they were happy and renowned far more than the Christians, and, swelling very impudently against our savior through their good fortune, did much injury to the Christians. **Comment by William of Newburg, a contemporary chronicler, quoted by C. Roth ibid.**

II. The Second Crusade

A. In the month of Elul, at the time when Radulf the priest - may G-d hound and smite him - arrived at Cologne, Simon the Pious (החסיד), of the city of Trier, **returned from England where he had spent some time** When Simon came to Cologne, he boarded the vessel to return to Trier. As he set out from Cologne to board the ship, he encountered worthless persons who had been defiled by the abominable profanation. They entreated him to profane himself [i.e. to become baptised] and then deny the Living G-d. He refused, remaining steadfast in loving and cleaving to his G-d. Then came persons of brazen face who severed his head from his body by placing it in a winepress and then cast away his pure corpse. . . . After receiving a bribe, the burghers returned the corpse, and the righteous man was brought to Jewish burial. May his soul rest in goodness, and his seed inherit the earth. **R. Ephraim of Bonn in Sefer Zechirah**

B. In England, the Most High King rescued them through the instrument of the king of England (Stephen), putting it into his heart to protect them and save their lives and property. Blessed be He Who aids Israel. **R. Ephraim of Bonn in Sefer Zechirah**

III. Houses of Stone

לא יבנה אדם בית של אבנים אלא יקנה, ואם בנה לא ידור בו ימים, כי הוא או בניו ימותו, אלא ימכרנה, ושל עץ ספק. צוואת ר' יהודה החסיד טז

A person should not build a house of stones but rather buy. If he did build it, he should not live in it for a time (lit. days), for he or his children will die. Rather he should sell it. A wooden house is a subject of doubt. **Testament of Rabbi Yehudah HaChasid 16**

IV. Rabbi Avraham ibn Ezra

אני אברהם הספרדי הנקרא אבן עזרא החליתי לחבר זה הספר (יסוד מורא) ולכתבו בעיר לונדרוש באי אנגליטרא בירח תמוז ונשלם בירח אב סוף ד' שבועות שנת ארבעת אלפים ותשע מאות ושמונה עשרה לבריאה. הקדמה לס' יסוד מורא

I, Avraham the Sefardi (of Spain), who is called ibn Ezra, began to compose this work (Yesod Mora - The Foundation of Reverence) and to write it in the city of London, England, in the month of Tamuz. It was finished in the month of Av at the end of four weeks in the year 4918 from the Creation (1158 C.E.) **Preface to Yesod Mora**

V. Rabbi Yaakov of Orleans

A.

ד"א תתק"ן . . . רבינו יעקב מאורליינש חכם מופלג ונהרג שנת תתק"נ וקרא בתוס' רבינו תם כמו שקוראים לרבינו יעקב בן בתו דרש"י . . . בהיות רקרדו מלך חדש בעיר לונדרוש נהרג בקידוש ד' רבינו יעקב מאורליינש ויהודים רבים עמו נהרגו, וכשמוע המלך עשה נקמה גדולה ברוצחים. ס' סדר הדורות

In the year 1189 . . . Rabbainu Yaakov of Orleans, a preeminent scholar was killed. He was referred to in Tosefos as Rabbainu Tam [of Orleans] the same title afforded to Rabbainu Tam, the grandson of Rashi. . . . When the newly crowned King Richard was in London, Rabbainu Yaakov of Orleans was killed in the sanctification of G-d, together with many other Jews. When the king heard of this, he took great revenge against the killers. **Sefer Seder HaDoros**

B.

הקשה ה"ר יעקב דאורליינ"ש דליחייבו נשים בציצית דאית לן למימר כל שישנו בלא תלבש שעטנז ישנו בגדילים אף ע"ג דלאו היקש הוא אלא סמוכים דתרי קראי נינהו מ"מ דרשינן הכי. תוספות מסכת יבמות ד.

Rabbi Yaakov of Orleans asked the question that women should be required to wear *tzitzis* based on the juxtaposition of the parsha of *kilaim* and the parsha of *tzitzis* . . . **Tosefos Yevamos 4a**

C.

וששאלת על הגויות המחממות בית החורף בשבת בצרפת היו נוהגי' היתר בבית מורי ואמר שרבי' יעקב דאורליינ"ש התיר אפי' לומר לגוי לתקן האש משום חולה שאין בו סכנה [דאומר] לגוי [ועושה] והכל חולי' אצל האש לישיב בקרירות. . . מאיר בר' ברוך. שו"ת מהר"ם מרוטנברג חלק ד (דפוס פראג) סימן צב

You asked regarding having non Jewish women heat the oven in the winter on Shabbos. In France, in the house of my master, the custom was to allow it. He said that Rabbi Yaakov of Orleans had permitted it. This was based upon the reasoning that a non Jew was allowed to fix the fire of even someone who was sick with a non life threatening ailment. Since everyone is considered to be vulnerable to sickness because of the cold, it is allowed . . . **Responsa of Rabbi Meir of Rothenberg 4:92**

D.

אתו כל קהל עדת ישראל פרש"י וכי כולם שוחטין אלא מלמד ששלוחו של אדם כמותו. הקשה ר"ת מאורלייניש ואמאי צריך קרא לרבויי ששלוחו של אדם כמותו לגבי פסח תיפוק ליה לזכין לאדם שלא בפניו ותירץ דאין זו זכיה דניחה ליה לאינש לקיומי מצוה בגופי' . . . פי' ר' יצחק בן אליעזר

Rabbi Yaakov of Orleans asked the following question: Why do we need a special Scriptural passage to teach us that one can appoint an agent to slaughter the Paschal sacrifice? We already know the principle that we can act on behalf of a person if it is in that person's best interest. He answered that it is not necessarily in the person's best interest, since a person would generally like to do the *mitzvah* himself without an agent . . . **Commentary of R. Yitzhak b. Eliezer on the Torah**

VI. Rabbainu Yom Tov of Joigny and the Destruction of York

A. Afterwards, in the year 4950, (1190 C.E.), the errant ones came upon the people of the L-rd, in the city of York, England, on the Great Sabbath [before Passover]; and the season of the miracle was changed to disaster and punishment. All fled to the house of prayer. Here Rabbi Yom Tov stood and slaughtered sixty souls, and others also slaughtered. Some there were commanded that they should slaughter their only sons, whose foot could not tread upon the ground from their delicacy and tender breeding. Some, moreover, were burned for the Unity of their Creator. The number of those slain and burned was one hundred and fifty souls, men and women, all holy bodies. Their houses moreover they destroyed, and they despoiled their gold and silver and the splendid books which they had written in great number, precious as gold and as much fine gold, there being none like them for their beauty and splendour. These they brought to Cologne and to other places, where they sold them to the Jews. **R. Ephraim of Bonn quoted in Emek HaBacha (Valley of Tears) by R. Yosef HaKohen**

B. A certain old man (R. Yom Tov of Joigny), a most famous Doctor of the Law . . . who, it is said, had come from the parts beyond the sea to teach the English Jews. He was honored by all and was obeyed by all, as if he had been one of the prophets. **Description of R. Yom Tov given by a contemporary Christian scholar (William of Newbury) quoted by N. Ausubel ibid.**

C.

ורב רבינו יום טוב בר יצחק מפרש . . . תוספות מסכת מנחות פח.

והקשה הקדוש ה"ר יום טוב אמאי לא תני . . . תוספות מסכת כריתות יד:

D.

אמנם כן יצר סוכן בנו בך להצדק רב צדק ועננו סלחתי
געול מרגל וגם פגל ספרו דוד שואג בקול יתן קול דברו סלחתי. . . . תפלה לליל יום כפור
מרבנו יום טוב מיואני

It is indeed true that the evil inclination arouses us, so it is for You to justify, He who is abundantly just and to answer us "I have forgiven!"

Cast out the slanderer (Satan) and invalidate his testimony, O Beloved, Who roars with a strong voice, may He grant us the sound of His word, "I have forgiven!" . . . **Prayer said on the night of Yom Kippur composed by R. Yom Tov of Joigny**

E.

נאספו למשמר ואשר עמנו. אך השר הצר לימינו ונאמר בוזו קימנו ויאמרו לא, כי על יום טוב באנו. סין ועוקר הרים למישור שם עקוב. על פה ופריים במוקשים לא ינקוב. ישכון לבטח בשרו לא ירקוב. מה טובו אהליך יעקב. . . . פרצו פרץ רב בני שועלים נודע כי שערי תפלה ננעלים בהאסף יוסף. יוסף איש חי רב פעלים. כל יחפי רגל הדריך בנעלים. צדיקים אחרי אלקים נהו. כל שמעי שמעם כי כן תמהו. אליה קרא מלאך וצוהו אמור לאדניך הנה אליהו. קול שעות עמי בארץ מרחקים כי הרגו ריקים אנשים צדיקים. לחיים ולמות בד' דבקים. לא עברו תורות ולא חלפו חקים. קינה לזכר קדושי יורק מאת ר' יוסף בן אשר

They were gathered into the castle together with Asher. However, the prince (Warden) oppressed us and the adversary stood at his right hand. We said, "Plunder our property!" but they replied, "No, we have come for **(R.) Yom Tov**." He was like Sinai (i. e. a man of great knowledge), and one who could move mountains (i.e. he was also gifted with great analytical skills), he made the crooked straight. Whether he taught orally or through a book, he was not counted amongst those that err. May he rest in peace and may his flesh not decay. How goodly are your tents O Jacob. . . . The foxes' whelps made a great breach, and we knew that the gates of prayer were closed, when Joseph was gathered up. **Joseph**, man of life, mighty of deed, who used to send the barefoot new-shod on the road. The righteous moaned after G-d; all who hear their report are astounded. **"Elijah!"** called the angel, and he bade them, "Tell your Master, 'Behold, **Elijah** is here.'" The voice of the cry of my people is heard from a land far off, for worthless slew the righteous; whether for life or for death, they cleaved to the L-rd; they did not transgress the Torah, nor did they give up their precepts. **Elegy for the martyrs of York composed by R. Yosef ben Asher of Chartes, France**

F. Rabbainu Eliayah of York

הקשה ה"ר אליהו מאברוויקא הקדוש דכפ"ב דיומא (דף כז.) אמרינן מדאצטריך למכתב כהן בהולכת אברים לכבש . . . תוספות מסכת זבחים יד:
הקשה הר' אליהו מאיבריוק זצ"ל לר"ש דאית ליה לעיל שני גזירין בעי שני כהנים מנא ליה דבעי כהונה . . . ותירץ לו רבי . . . תוספות מסכת יומא דף כז.

VII. King John

We say this for our Jews, and for our peace, for if we have granted our peace to anyone [even to a dog **C. Roth ibid. p. 33**], it should be observed inviolably. Henceforth, however, we commit the Jews residing in the City of London to your custody, so that if any attempt to do them harm, you may defend them, coming to their assistance with an armed force. **Communication from King John to the mayor of London, 29, July 1203**

VIII. The Expulsion

A.

ה"א כ' (נ') בשנה זו הוא ה"א כ' (נ') היה גלות ענגלאנד אשר ראש מלכותם לונדון והיה אז בלונדרש כמו ב' אלפים ב"ב יהודים וטענו עליהם שזייפו המטבעות וע"א ונהרגו ע"ז יהודים רבים ולא יכול המלך להשיגם אחר ולטובת היהודים גרשם מכל מלכותו . . . כומר אחד נימול באנגלטריא כדי לישא יהודית ויודע הדבר לבני העיר והיו רוצים לשרפם אבל המלך בחר לעשות הנקמה בדרך אחרת וגזרו כי תוך ג' חדשים ימירו ואשר מלו הכומר ישרפו ורבים המירו, ויקחו כל בניהם משש שנה ומטה ויוליכום לסוף מלכות למען ישכחו מנהג אבותיהם היהודים, וימות המלך וימלך בנו תחתיו ותכף בא על מלכותו דבר ורעב ויאמרו יעצו כי לחטאת היהודים שאינם מאמינים בא העונש עליהם, ויעש שני אהלים על חוף הים על א' צייר צורת משה רבינו ושמו ועל צייר א' משיחם ויקרא לכל אנוסים בדברים טובים ויאמר להם כי מרשה להם להתיהד ולא יכריח שום אחד מהם לשום דבר, אמנם כדי להכיר מי יהיה יהודי רוצה שהמתייהדים יכנסו באוהל מרע"ה וקבלו עליהם לעשות ורבים כנסו באוהל מרע"ה, ואחרי הכנסם היו שם מרצחים וישליכום בים וכן ספו תמו כולם. שה"ק מובא בס' סדר הדורות

In the year 1290 (1260) was the expulsion [of Jews] from England, whose capital is London. There were at the time in London 2,000 heads of households. They accused the Jews of counterfeiting coins and other crimes and as a result killed many Jews. The king could not hold back the crowds and therefore, for the ultimate benefit of the Jews, expelled them from his entire kingdom. . . . There was a certain priest who [converted to Judaism] and [became] circumcised in England in order to marry a Jewish woman. The matter came to the attention of the burghers and they wanted to burn the Jews [at the stake]. The king, however, chose another way of revenge and decreed that the Jews be converted to Christianity within a period of three months and those Jews responsible for circumcising the priest were to be condemned to be burnt [at the stake]. Many converted at that time. The [governmental authorities] took away all of their children who were six years of age and below and transferred them to the far ends of the kingdom so that they should forget the customs of their Jewish forefathers. The king died and his son ruled in his stead. Immediately, there was an outbreak of the plague and famine. His advisors told the king that all these calamities were a punishment for the sins of the [newly converted] Jews who do not truly believe [in Christianity]. [Thereupon,] the king constructed two tents on the sea shore. On one, he had made the image of Moshe Rabbainu (Moses our Master). On the other, he made the image of their messiah. He then called persuasively to all the forcibly converted Jews and told them that he [now] gives them permission to return to Judaism and he will not force them to do anything. However, in order [for him] to recognize those who will embrace Judaism, they should enter the tent [with the image of] Moshe Rabbainu and accept upon themselves to observe [the Torah]. Many entered Moses' tent. As they entered, they were greeted by assassins who threw them into the sea. So were all of them destroyed. **Shalshelles HaKabbalah, quoted in Seder HaDoros**

B.

והזמן המוכן לצרותיו הוא החדש הקבוע לרעתו חדש אב ועליו אמר בחדשה ימצאונה (ירמיה ב:כד). הלא תראה שבאותו החדש נגזרה גזירה על דור המדבר ששם ימותו וליל ט' באב היה. בו ביום נחרב בית ראשון בו ביום בית שני בו ביום נחרב אלכסנדריא קהל גדול מהיהודים שמה. בו ביום נעשה גרוש אי קצה הארץ הנקרא אינגלה טיר"א ובו ביום נעשה גרוש בצרפת בשנת כל"ה גרש יגרש אתכם מזה. וכמה עוד שמדות והגרושים היו בחדש הזהו לישראל. ומה אוסיף עוד לדבר והנה כשגזר מלך ספרד גרוש על כל היהודים אשר בכל מדינות מלכותו שיבאו כמשלש חדשים נשלם והיה יום היציאה ט' באב והוא לא ידע מזה הזמן דבר כאלו מן השמים הדריכוהו להגבלת הזמן הזה לקיים דבר הנביא בחדשה ימצאונה (ירמיה ב:כד). פירוש אברבנאל לס' ירמיה ב:כד

The time reserved for suffering is the month which is set for calamity, the month of Av. Regarding this does Scripture state (Jeremiah 2:24): In her month they shall find her. Behold that in that month the decree was issued against the Generation of the desert that they die there. It occurred on the eve of the ninth of Av. On that same date was the first Temple destroyed and [later], on that same date, was the second Temple destroyed. On that same date, the very large Jewish community of Alexandria was destroyed. **On that same day (July 18, 1290) was the decree of expulsion made against the Jews of England. Commentary of Abravanel to Jeremiah 2:24**

IX. Assimilation and Persecution

A.

ואמר ר' יוחנן: נהירנא כד הוו אמרינן בי מדרשא: דמודי להון נפיל בידיהון, דמתרחיץ עליהון דיליה דילהון. בבא בתרא צא:

R. Yochanan further stated: I remember [the time] when it has been said in the house of study: 'He that agrees with *them* falls into their hands; [as to him] who trusts in them, [whatever is] his [becomes] theirs'. Bava Basra 91b

B.

רבנן פתחין פתחא להאי קרא (הושע ה) בד' בגדו כי בנים זרים ילדו עתה יאכלם חודש את חלקיהם, ללמדך כשמת יוסף הפרו ברית מילה, אמרו נהיה כמצרים, מכאן אתה למד שמשך מלך ביציאתן ממצרים, וכיון שעשו כן הפך הקב"ה האהבה שהיו המצריים אוהבין אותן לשנאה, שנאמר (תהלים קה) הפך לבם לשנוא עמו להתנכל בעבדיו, לקיים מה שנאמר (הושע ה) עתה יאכלם חודש את חלקיהם. מדרש שמות רבה א:ח

The Rabbis commenced this subject by citing the following verse: (Hosheah 5:7) They have dealt treacherously against the L-rd; for they have fathered alien children; now a month חודש shall devour them with their portions. This teaches you that when Yosef died, they annulled the covenant of circumcision. They said: **Let us become like the Egyptians.** This comes to teach you that Moshe circumcised them when they left Egypt. Since they did so, the Holy One, blessed be He, turned around the love that the Egyptians had for them into hatred, as it is stated in Scripture: (Psalms 105:25) He turned around their heart to hate His people, to entrap His servants. This is a fulfillment of the verse: (Hosheah 5:7) Now a month חודש shall devour them with their portions. **Midrash Shemos Rabbah 1:8**

C.

ותמלא הארץ אותם, א"ר יוחנן מלאו את מצרים, דבר אחר שנתמלאו בתי טרטיאות ובתי קרקסאות מהם. מיד גזרו עליהם שיפרשו מהן. ילקוט שמעוני תורה פרשת שמות רמז קסב

And the land was filled with them (Shemos 1:7) Rabbi Yochanon said: They filled [the land of] Egypt. Another explanation: **The theaters and circuses became filled with them.** Immediately, they decreed that they should separate themselves from them. **Midrash Yalkut Shimoni Parshas Shemos 162**